

Küldöttség az NDK-ból

A Munkásország Országos Parancsnokságának meghívására hétfőn Budapestre érkezett a Német Szocialista Egységpart Központi Bizottságának küldöttsége. A delegáció — amelynek vezetője Herbert Scheibe vezérezredes, a Központi Bizottság osztályvezetője — itt-tartózkodása során tanulmányozza a magyar munkásország életét, tevékenységét, megbeszéléseket folytatnak az országos parancsnokságon, továbbá pártszervek vezetőivel és munkásparancsnokokkal.

Postamúzeum Nagyvázsonyban

Postamúzeumot hoznak létre a Balatonfelvidék és a Bakony egyik turistaközpontjában, Nagyvázsonyban. A Veszprém megyei Idegenforgalmi Hivatal tulajdonában levő építészeti emlékek számító parasztházban a Postamúzeum rendezi be állandó kiállítását. Az új, több szobát megtöltő kiállítás a hírközlés történetét, fejlődését mutatja be a korabeli tárgyak és szemléltetőeszközök segítségével.

Csendesebb lakónegyedi otthonok?

Tanácskozás a zajmérés szabványosításáról

Az épületeken belüli zajvédelem kérdéseiről tanácskozik a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) épületakusztikai bizottsága hétfőn Budapesten, a Gellért Szállóban kezdődött ülésén. Az ötnapos nemzetközi tanácskozáson 18 ország szakemberei a zaj közös mérési módszereinek kialakításáról egyeztetik elképzeléseiket.

Különösen a lakótelepi építkezéseknél okoz gondot a zajmentes otthonok kialakítása. Felmérések szerint, egy lakásban nappal a 40 decibel, éjjel a 30 decibel erősségű zaj van még a tűréshatáron belül. Az utcán robogó autóbussz azonban 70 decibellel mozdíthatja ki a szobában elhelyezett zajmérő készülék mutatóját a falak rossz hangszigetelése következtében, pedig a korszerű épületszerkezetek, építőanyagok egyik legfontosabb

tulajdonsága a hangelnyelő képesség. Ezért az építőanyag tulajdonságainak megismeréséhez szükséges a hangfóga képesség közös mérési módszereinek kidolgozása. A jelenlegi tanácskozáson főként a homlokzati falak, födémek, padlóburkolatok hanggátló tulajdonságainak vizsgálatával foglalkoznak a szakértők.

Az egységesen meghatározható zajszint jelzi egy lakás minőségi értékét is. Külföldön már sokféle a szállodák minőségi kategóriájának megállapításánál is figyelembe veszik az akusztikát. Ha a tanácskozás eredményeként nálunk is bevezetik a gyakorlatba az egységes zajmérés módszereket, alkalmazásuk a zajártalomnak kitett környezetben kötelező lesz.

A nemzetközi tanácskozás ma, kedden folytatja munkáját.

A szegedi színház sikere Budapesten

A budapesti művészeti hetek alkalmából vasárnap a Fővárosi Operettszínházban bemutatkozott a budapesti közönségnek a Szegedi Nemzeti Színház társulata. A művészek A. V. Lunacsarszkij „A felszabadított Don Quijote” című drámáját adták elő Giricz Mátyas rendezésében. A főbb szerepeket ifj. Újlaki László, Király Levente, Melis Gábor, Fenyő Ervin és Magda Gabi alakította. A szegedi művészek előadása megérdemelt sikert aratott.

Betétek és üzemek

Az üzemekben, vállalatoknál Szegeden is népszerűségnek örvend a Kölcsönös Segítő Takarékpénztár. A nagyobb vállalatoknál rendszerint több száz tagja van a KST-nek. A KSZV szegedi gyáraiban a közel 1500 tagnak több mint két és fél millió forint betétje van. A városban első között szervezték KST-t a ruhagyárban, ahol a több mint 1100 tag az idén eddig 2 millió forint betétet gyűjtött. Ugyancsak szépen szaporodik a textilművek 745 KST-tagjának pénze is: eddig egy és háromnegyed millió forintot helyeztek betétbe. Az építőipari vállalatok három KST-szervezetének közel 700

tagja is majdnem másfél millió forintot gyűjtött össze az idén. Erőteljes a takarékosági forma népszerűsége, hiszen mindenkinek jól jön év végén a megtakarított pénz, nem is beszélve a kölcsönök lehetőségéről. A vállalatoknál egyre nagyobb az érdeklődés az ifjúsági betét-akció iránt is, hiszen nem csupán a magas kamat előnyös, hanem a betét tulajdonosa később, a lakásvásárlásnál is előnyös helyzetbe kerül. A juttatásban például, ahol a gyár vezetősége és a KISZ-szervezet is támogatja a kezdeményezést, már mintegy 50 fiatal rendelkezik ifjúsági takarékbetéttel.

Megalakult a megyei Közlekedésbiztonsági Tanács

Több mint tíz éven át eredményesen működött Szegeden és Csongrád megyében a Közi Balesetelhárítási Tanács, amelynek tagjai társadalmi munkában tevékenykedtek. A társadalmi szervezetnek nem volt azonban kiterjedt jogköre, sem elégséges pénzügyi fedezete ahhoz, hogy munkáját a korszerű követelményeknek megfelelően végezze, azaz sokirányban kifejtse. Tegnap, hétfőn délelőtt a Csongrád megyei Rendőr-főkapitányság tanácskozótermében megalakult a Belügyminisztérium irányítása alatt működő, széles társadalmi bázisra épülő megyei Közlekedésbiztonsági Tanács, amelynek ügyrendjét Csáki László rendőr őrnagy ismertette.

Az új szervezet jogköre a Belügyminisztérium keretein belül érvényesül, és pénzügyi bázisa is ezen az alapon biztosított. Feladata a Közlekedésbiztonsági Tanácsnak a többi között a balesetek megelőzését szolgáló ismeretterjesztés, propaganda-munka, balesetelhárítási mozgalmak, versenyek, akciók és más rendezvények szervezése, végrehajtása; az oktatómunka elősegítése az óvodától a felsőoktatási intézményekig, a baleseti kutató, elemző és értékelő tevékenység összefogása, a közlekedésbiztonsággal kapcsolatos tudományos kitérés elősegítése. A megyei Közlekedésbiztonsági Tanács öt végrehajtó szakbizottsággal dolgozik karöltve, s a szakbizottságok speciális feladatokat látnak el.

A Csongrád megyei Közlekedésbiztonsági Tanács 15 tagú. Elnöke dr. Csizsár Ká-

Magyar textil Japánban

Japán, amely több mint egy évszázada textilexportőr, először az ország történetében textilt importál. Az év első hat hónapjában a japán textilimport 16 százalékkal felülmúlta az exportot. 1969-ben Japán 200 ezer dollár értékű textilanyagot vásárolt Magyarországtól. Az idén a magyar textilexport értéke több mint kétfélmillió dollár. A japán importőrök 1974-re eddig több mint hárommillió dollár értékben rendeltek magyar textiliát. (MTI)

Torlódás — csúcsidőben

Németh László: Irgalom című regényéből Hintsch György írta és rendezte az azonos című tévéfilmet, amelynek első két részét láthattuk az elmúlt héten. A nagyszabású vállalkozásról a két rész alapján most csak annyit: a képsorok felelőségteljes munkáról, az író művének tiszteletben tartásáról árulkodnak. A regény lassúbb hőmpölygésű történéseiből jó érzékkel választották ki a legjelentősebb, drámai izzású eseményeket, amelyek egymásutánja a tévéfilm pergőbb ritmusát adta meg. (Dramaturg: Deme Gábor.)

A hétfői műsorról általában korántsem lehet hasonló elismeréssel szólni. Az Irgalom kétszer 40 percen kívül jogosan unatkozhattak a nézők, különösen, akik nem kedvelik a könnyűnél is könnyebb műfajokat. Ezek közé számítható a Sláger-szervíz, a francia zenés-filmek, a Salto mortalén, a Nótaszón, a szombat esti NSZK tévéfilmen, a vidámparki közvetítésen kívül még Katkó István filmje is, a Történelmi társberlet. Semmiképpen nem kívánjuk a képernyőről száműzni a felsoroltakhoz hasonló műsorokat, csak azt szeretnénk, ha nem ilyen nyomasztó tömegben, hanem arányosan, egész hétre elosztva jelenkezzenek. Mondhatnánk, ne nézze, akinek nem tetszik. Az is igaz, jó lenne, ha az egész szombat-vasárnapot nem a készülékük előtt töltenék az emberek. Minthogy azonban számtalan statisztikából, közvéleménykutatások adataiból, saját tapasztalatainkból tudjuk, hogy — egyelőre — hét végén nézik legtöbbben és jórészt válogatás nélkül a tévét, helyénvalónak érezzük a műsor-szerkesztés előbbi kritikáját.

Ami a felsorolásból okkal maradt ki: az Antenna, Öveges professzor portréfilmje, és az Antropológia című sorozat második része. Ez utóbbinak már az indulásakor is emlegettük hasznát, dicsértük az ötletet, és a megvalósítás módját, amelynek fő elve az egyszerűség. A folytatásban minden fő-
lőslegesen magyarokozást, is-

Képernyő

Beszélgetés Szénászky Júliával, a Csongrádi Múzeum igazgatójával

kolás jelleget kikerülve sikerült sokoldalúan megmutatni, hogyan segítik a társ-tudományok az antropológiai kutatást. Látszólag nagyon szűk részterületek, részlet-kérdések vizsgálatára vál-lalkoznak a sorozat készítői egy-egy műsorban, valójában arról van szó, hogy jól válogatnak egy rendkívül bonyolult és nehéz tudományág mindenkit érdeklő kérdései között. Ez alkalom-mal a Csongrádi Múzeum-ban és Felgyón is készültek a régészet érdekes felfedezéseiről beszámoló riportok. Ugyancsak haszonnal és élvezettel nézhettük a két jól ismert televíziós személyniség műsorát, Benedek Istvánét és Öveges professzorét. Ők, ketten azok közül, akik a tévés ismeretterjesztésben missziót vállaltak, minden „fellépésükkor” leckét adnak a fiatalabbaknak; hogyan kell hatalmas műveltség-anyagok értékeit természetes önzetlenséggel és egyszerű-séggel másoknak átnyújtani.

Ma délután a Kisplasztikai Biennálé anyagában segít eligazodni egy filmösszeállítás, este az Iszlám harmadik részét látjuk. Dosztojevszkij regényéből készült a Hasonmás című tévéfilm, amelyet holnap, szerdán mutatnak be. Csütörtökön az Irgalom harma-

dik része és a Színházi Album ígér jó szórakozást. S. E.

Palásthy György új magyar filmje az

Egy srác fehér lovon

A szegedi Szabadság filmszínház műsorán október 25-től 31-ig. Főszerepben: Osztér Sándor, Koncz Gábor, Rajz János, Bodnár Erika

„A megfagyott muzsikuskus”

Zerkovitz Bélát talán legjobban Kosztolányi Dezső jellemezte egyik írásában: „az építészlet tudvalevően megfagyott zenének nevezik, arra célozva, hogy a zene ütemei és hullámzó tematikái egységei mintegy megmerevednek, örök formává fagnak benne”. Ha a kis diáktrefát szabad folytatnunk, akkor azt mondhatjuk, hogy népszerű zeneszerzőnk a metamorfózis új példáját adja, egy felengedő „megfagyott muzsikuskus”. Egy építész, ki orfeumdalokban olvad fel.

Huszonöt évvel ezelőtt halt meg Budapesten az egyik legelismertebb és egyben legtöbbet támadott építész-muzsikuskus, Zerkovitz Béla (1882. július 11.—1948. október 23.) Szegeden született, tehetősebb szülők gyermekeként. Családjában szerették a zenét, így már kora ifjúságában kapcsolatba került a muzsikuskusokkal. Kisdíák korában hegedülni tanították, de kézhibája miatt pár év múltán abbahagyta, inkább zeneszerzéssel próbálkozott, akkor még nem sok sikerrel. Középiszkolai tanulmányait Szegeden, a reálban végezte, és nyolcadikos korában már harminctagú zenekart vezényelt. Egyetemi tanulmányainak elvégzésére Budapestre ment, de egyesek szerint még út közben sem volt abban biztos, hogy melyik fakultásra iratkozik be. A műgyetem építész-mérnöki kara mellett döntött, és ott szerzett oklevelet, 1907-ben. Budapesten elsőnek az Integrál Bőske című kupléjával tűnt fel, amely az egyik rektori ünnepélyen adtak elő. Az első siker nyomán a kiadók egymás után keresték fel, hogy írjon hasonló szövegű és dallamú kuplékat. Nem sokkal az első után megszületett a második híres műdala, a Kató, szívem kis Katója. Ezzel már valóban nagy sikert ért el, de épí-

tész-mérnöki diplomáját sem hagyta elkallódní. A MÁV-nál helyezkedett el, ahol különböző beosztásokban 1919-ig dolgozott. Aránylag fiatalon, 37 éves korában a MÁV-tól nyugdíjaztatta magát, hogy minden idejét a zeneszerzésnek szentelhesse. Zerkovitz Béla kiváló mérnökemberré is válhatott volna. A tervezésben nagy jártassága volt, hiszen egyik műgyetem tanára, Ziegler éppen ezért vette maga mellé, még egyetemista korában. Hauszmann Alajos neves műépítész professzor mellett is dolgozott, a budai várpalota átépítésénél. Mindezek ellenére Zerkovitz Bélában megfagyott az építészlet, és mind nagyobb hevílettel olvadt fel a muzsika. A könnyűzenének olyan egyeduralkodó-jává vált, hogy abban az időben alig akartak mást elfogadni, sokszor még az amerikai táncdalokkal és kuplékkal is versenyre kelt. Több dalát idegen nyelvekre is lefordítottak, és szinte egész Európa énekelte közülük néhányat, talán első helyen a Hulló falevél sutto-gva beszél címűt.

Előbb csak dalokat, később operetteket is szerzett. Nemcsak a melódiát alkotta meg, minden esetben a szöveget is ő maga írta. Talán ebben is kereshető az az egyöntetűség, amely könnyűzenei stílusát jellemzi, és az olyan sajtóságos hangulatot a Zerkovitz-muzsikának. Zerkovitz korában felülmúlhatatlan volt, mûdalait és operettszereit nemcsak a főváros, hanem az egész ország énekelte. Sohasem dolgozott megrendelés-re, minden munkájának biztos vevője a Rózsavölgyi-cég volt. Összesen 32 operettet szerzett, amelyek közül legjelentősebb: az Aranveső, a Csokos asszony, a Muzsikuskus Ferkó, a Legkisebbik Horváth leány stb.

B. J.